

Sygn.akt III AUa 535/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2013r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Alicja Sołowińska

Sędziowie: SO del. Danuta Poniatowska (spr.)

SA Bożena Szponar - Jarocka

Protokolant: Agnieszka Charkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 listopada 2013 r. w B.

sprawy z odwołania S. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o emeryturę z tytułu pracy w szczególnych warunkach

na skutek apelacji wnioskodawcy S. M.

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 26 lutego 2013 r. sygn. akt V U 915/12

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 535/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 01.06.2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. powołując się na przepisy ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 153 poz.1227 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) odmówił S. M. prawa do emerytury.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył S. M. wywodząc, iż spełnia wszystkie niezbędne przesłanki do uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury, w tym 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazywał, iż odwołujący nie legitymuje się 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych. W tym zakresie nie uwzględnił okresu zatrudnienia od 01.07.1984r. do 31.12.1990r. w (...) Hucie (...) w B. na stanowisku kierownika działu bezpieczeństwa technicznego i ochrony środowiska.

Wyrokiem z dnia 26.02.2013r. Sąd Okręgowy w Białymstoku oddalił odwołanie S. M..

Z ustaleń Sądu Okręgowego wynikało, iż wnioskodawca ukończył 60 rok życia (...). Na dzień 01.01.1999r. legitymował się ogólnym stażem ubezpieczeniowym wymiarze 30 lat 7 miesięcy i 7 dni, w tym stażem pracy w warunkach szczególnych wynoszącym 7 lat 9 miesięcy i 15 dni.

Do stażu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy uwzględnił w części okres pracy w Hucie (...) w B., natomiast przedmiot sporu stanowiły okresy nieuwzględnione tj. od 08.10.1975r. do 30.11.1976r. i od 01.07.1978r. do 31.12.1990r. dotyczące również zatrudnienia w tym zakładzie.

Z ustaleń poczynionych przez Sąd Okręgowy na podstawie zeznań świadków: R. K., M. W. i E. W. wynikało, iż w spornym okresie odwołujący wykonywał obowiązki związane z higieną i bezpieczeństwem pracy oraz ochroną środowiska. Był również szefem laboratorium. jednak z uwagi na ogólnikowość zeznań świadków Sąd I instancji zasięgnął opinii biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Biegły prześledził cały okres zatrudnienia skarżącego, uwzględnił zarówno obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa, jak i zakres obowiązków wnioskodawcy, a także zeznania świadków złożone w niniejszej sprawie. Dokonując analizy zakresów obowiązków na stanowiskach mechanika części mechanicznych w K., mistrza zmianowego, samodzielnego inspektora BHP, specjalisty ds. BHP, kierownika Sekcji BHP i ppoż, kierownika Działu Bezpieczeństwa (...) i Ochrony (...) wskazał, iż nie były to prace wymienione w resortowym wykazie stanowisk pracy w warunkach szczególnych i nie odpowiadają pracom wymienionym w Wykazie A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. Sąd I instancji w pełni podzielił wnioski zawarte w opinii i przyjął za własne. Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że odwołujący tylko okresowo pracował w warunkach szkodliwych, co nie uprawnia do zaliczenia spornych okresów do stażu pracy w warunkach szczególnych.

Apelację od wyroku Sądu I instancji złożył S. M., zaskarżając go w całości i zarzucając mu

- niezgodność ustaleń faktycznych z materiałem dowodowym zebrany w sprawie, w szczególności poprzez ustalenie, że wnioskodawca nie udowodnił podstawy faktycznej swojego roszczenia;

- naruszenie przepisów prawa materialnego tj. ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 153 poz.1227 ze zm.), rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 04.05.1979r. w sprawie pierwszej kategorii zatrudnienia (Dz.U. Nr 79 z 18.06.1979r. ze zm.) polegające na ich błędnej wykładni i niewłaściwym zastosowaniu do stanu faktycznego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja odwołującego jest bezzasadna.

Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i na ich podstawie wywiódł trafne wnioski. Sąd Apelacyjny aprobuje stanowisko Sądu I instancji, wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku i ustalenia poczynione przez Sąd Okręgowy przyjmuje za własne. Również argumentacja prawa przyjęta przez Sąd I instancji była właściwa.

W pierwszej kolejności rozważeniu podlegały zarzuty błędnych ustaleń faktycznych, albowiem jedynie w poprawnie ustalonym stanie faktycznym możliwa jest ocena prawidłowości zastosowanych przepisów prawa materialnego.

Odnośnie naruszenia art. 233 § 1 kpc to zgodnie treścią tego przepisu sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Skuteczne podniesienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 kpc wymaga wskazania, jakie kryteria oceny zostały naruszone przez sąd przy analizie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im taką moc przyznając - to jest - czy i w jakim zakresie analiza ta jest niezgodna z zasadami prawidłowego rozumowania, wiedzą lub doświadczeniem życiowym, względnie - czy jest ona niepełna. Tylko takie skonstruowanie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 kpc pozwala na skuteczne podważenie przeprowadzonej przez Sąd oceny dowodów, a także

będących jej konsekwencją ustaleń stanu faktycznego i subsumowanie ich pod określony przepis prawa. Zarzut sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego może tylko wówczas wzruszyć zaskarżony wyrok, gdy istnieje dysharmonia między materiałem zgromadzonym w sprawie a konkluzją, do jakiej doszedł Sąd na jego podstawie. To natomiast, że określone dowody ocenione zostały niezgodnie z intencją strony skarżącej nie oznacza jeszcze, iż Sąd dopuścił się naruszenia art. 233 § 1 kpc. Przekładając powyższe rozważania na grunt analizowanej sprawy wskazać należy, iż zdaniem Sądu Okręgowego Sąd I instancji nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów. Apelujący podnosząc zarzut naruszenia art. 233 kpc co do istoty skupił się na odmiennej ocenie prawnej, a nie na podważeniu ustalonych przez Sąd Okręgowy okoliczności faktycznych. Zarzut ten należało zatem uznać za chybiony.

Właściwe ustalenia Sądu Okręgowego nie powodowały również naruszenia prawa materialnego. Sąd I instancji dysponował bogatym materiałem dowodowym, w tym aktami osobowymi odwołującego za sporny okres. Zaliczenie do stażu pracy w warunkach szczególnych spornego okresu, w związku z ujawnionymi rozbieżnościami co do rzeczywistego rodzaju prac wykonywanych w Hucie (...) w B., nie mogło nastąpić w oparciu o świadectwa pracy w warunkach szczególnych, gdyż te nie są dokumentami urzędowymi, a prywatnymi, wystawianymi przez pracodawcę. Świadectwa pracy stanowią wyłącznie oświadczenie wiedzy pracodawcy, które może być podważane w każdy sposób przed sądem w postępowaniu w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych. Sąd nie jest w żaden sposób związany oceną charakteru zatrudnienia pracownika dokonaną przez pracodawcę w wystawionym pracownikowi świadectwie pracy czy w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Ma ono służyć jedynie celom dowodowym. Dokument ten podlega co do swojej wiarygodności i mocy dowodowej takiej samej ocenie, jak każdy inny dowód (tylko dokumenty wystawione przez organy państwowe albo organy wykonujące zadania z zakresu administracji państwowej stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone). W przypadku odwołującego do stażu pracy w warunkach szczególnych pracodawca zaliczył zatrudnienie na stanowiskach pracy (samodzielny inspektor bhp, specjalista ds. bhp, kierownik sekcji bhp i ppoż. kierownik Działu Bezpieczeństwa (...) i Ochrony (...)), które nie zostały uwzględnione w Wykazie A, stanowiącym załącznik do wspomnianego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku ... Okoliczność ta stanowiła jedną z przesłanek do odmowy zaliczenia spornego okresu do stażu pracy w warunkach szczególnych.

W przypadku oceny stażu pracy pod kątem pracy w warunkach szczególnych, rodzaj zajmowanego stanowiska nie ma nadrzędnego znaczenia, gdyż istotniejsze jest jakiego rodzaju prace pracownik rzeczywiście wykonywał na danym stanowisku. W oparciu o opinię biegłego z zakresu bhp Sąd I instancji ustalił, jakiego rodzaju prace odwołujący rzeczywiście wykonywał w spornym okresie i ostatecznie należało przyjąć, iż nie były to prace w warunkach szczególnych. Analizie poddano dokumentację pracowniczą. Biegły dysponował również wiedzą na temat specyfiki działalności prowadzonej przez Hutę (...) w B. oraz zeznaniami świadków. Odwołujący wykazywał, że pracował na stanowisku wymienionym w Wykazie A Dziale XIV poz. 24 (kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżyniersko-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie). Stanowisko to uwzględniało również zarządzenie nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 07.07.1987r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego – Wykaz A Dział XIV poz. 24 pkt 1. Z analizy zeznań świadków oraz zakresów czynności zawartych w aktach osobowych wynika, że nie pracował ani stale, ani bezpośrednio przy stanowiskach roboczych wymienionych w wykazie stanowisk w szczególnych warunkach, gdyż czynności administracyjno – biurowe zajmowały mu około 3 godzin dziennie (zeznania świadków), a polecenia dotyczące np. przestrzegania przepisów bhp wydawał za pośrednictwem kierowników poszczególnych komórek organizacyjnych (zakresy czynności). Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu Okręgowego, iż opinia została sporządzona w sposób rzeczowy, szczegółowy i zawiera obszernie wyjaśnienie kwestii związanej z zatrudnieniem odwołującego w szczególnych warunkach. Na marginesie należy tylko wskazać, iż biegły złożył w sprawie również opinię uzupełniająca, co odbyło się na rozprawie i dało pełnomocnikowi odwołującego możliwość bezpośredniego wyjaśnienia wszystkich spornych kwestii. Odwołujący nie uzyskał jednak w tym zakresie satysfakcjonującej go opinii, co nie może stanowić samo w sobie wystarczającej podstawy do skutecznego podważania konkluzji przedstawionych

przez biegłego. O pracy w warunkach szczególnych nie przesądza samo zatrudnienie w zakładzie, gdzie praca w takich warunkach była świadczona, a praca w takich warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Z tych też względów z mocy art. 385 kpc orzeczono jak w sentencji.

mt